

SOKNA HJORT DA
Sørskalveien 7
3534 SOKNA

Trondheim, 02.04.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/5532

Saksbehandler:
Anders Braa

Avslag på søknad om tillatelse til skadefelling av gaupe i Ringerike kommune

Vi viser til søknad i datert 28. februar 2024 fra Sokna Hjort v/Knut Sørskal Fodnæss om å få skadefelle en gaupe.

Vedtak

Miljødirektoratet avslår søknaden om å skadefelle gaupe i Ringerike kommune.

Vedtaket er fattet etter naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og rovviltforskriften § 13.

Du finner [naturmangfoldloven](#) og [rovviltforskriften](#) i sin helhet på Lovdata.no. [Representantforslag 163 S \(2010-2011\)](#) (Stortinget.no) ligger også til grunn for vurderingene.

Kort om bakgrunnen for saken

Gaupe er klassifisert som "sterkt truet" i Norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Det er likevel jakttid på gaupe i perioden 1. februar–31. mars. Det er også mulig å felle gaupe for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Stortingets rovviltforlik fra 2011 gir føringene for forvaltningen av rovvilt i Norge. Den todelte målsettingen i forliket, som vektlegger både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer, er det grunnleggende prinsippet i forvaltningen.

Stortinget har fastsatt et nasjonalt mål om 65 årlige kull av gaupe med delmål fordelt på sju av de åtte rovviltregionene. De regionale rovviltnemndene har i sine forvaltningsplaner for rovvilt lagt grunnlaget for en geografisk differensiert forvaltning innenfor regionene, med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder. Forvaltningsplanen for region 2 legger til grunn at forvaltningsmålet for gaupe på 12 årlige ynglinger kan oppnås innenfor avgrensede områder.

Rovviltforskriften § 7 gir de regionale rovviltnemndene myndighet til å fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling, og de kan fatte vedtak etter § 8 når bestandene ligger over de nasjonalt

fastsatte bestandsmålene for hver enkelt rovviltart i regionene. Kvoten fastsettes som antall enkeltindivider som kan felles innenfor regionen i perioden 1. juni til og med 15. februar. I perioden 16. februar til 31. mai er det kun direktoratet som har myndighet til å iverksette skadefelling av gaupe. Direktoratet har vedtatt betinget kvote for skadefelling av gaupe i denne perioden til regioner med tamrein. I dette brevet skrev vi blant annet: "Denne kvoten for betinget skadefelling er primært vedtatt for å begrense skade på tamrein. Kvoten kan benyttes dersom det oppstår akutte gaupeskader på sau som ikke kan håndteres ved bruk av andre tiltak". Søknader om skadefelling der det ikke foreligger akutt skadesituasjon, skal derfor rettes til Miljødirektoratet. I de tilfeller skaden har oppstått på andre arter skal også søknaden rettes til Miljødirektoratet.

Vi viser til vedlegget "Kunnskapsgrunnlag skadefelling gaupe 2024" som beskriver bestandssituasjonen, bestandsestimatet og bestandsutviklingen for gaupe nasjonalt og i de ulike forvaltningsregionene. Grunnlaget viser en oversikt over døde gauper og skader forårsaket av gaupe. Det inneholder også kildehenvisninger til kunnskapen som vi har lagt til grunn.

Bestandssituasjonen og overvåkingen av gaupe i rovviltregion 2

Stortinget har fastsatt følgende bestandsmål for gaupe:

- Antall familiegrupper for landet: 65
- Antall familiegrupper for regionen: 12

Tall fra overvåkingen av gaupe viser følgende:

- Påviste familiegrupper i landet i 2023: 71,5
- Påviste familiegrupper i region 2 i 2023: 14,5
- Påviste familiegrupper i region 2 i 2021, 2022 og 2023: 15,5, 12 og 14,5
- Gjennomsnittlig antall familiegrupper i regionen de siste tre årene: 14

Bakgrunn for søknaden

Sokna Hjort DA søker skadefelling av gaupe på bakgrunn av skader på hjort i hegn tatt av gaupe. Søker opplyser at 7 hjortekalver ble sannsynligvis tatt av gaupe høsten 2023. Kadavrene er ikke undersøkt av Statens naturoppsyn. 27. februar i år ble gaupe fanget opp av kamera på utsiden av hjortehegnet. Søker frykter at gaupa vil ta seg inn i hegnet for å avlive hjort.

Miljødirektoratets vurderinger

Den geografisk differensierte forvaltningen innenfor regionene, med prioriterte gaupeområder og prioriterte beiteområder, er et viktig prinsipp i regelverket og rovviltforvaltningen. Prinsippet skal ivareta både rovviltbestandens overlevelse og hensynet til levedyktige beitenæringer. Direktoratet legger til grunn at også skade på tamhjort kan være et grunnlag for å tillate skadefelling.

Skadefelling er primært et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. For å iverksette en skadefelling, må det foreligge kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises at det er gaupe som er årsaken. Skadene må også se ut til å kunne fortsette.

Vi kan altså gi tillatelse til skadefelling dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og vi ikke kan iverksette andre rimelige, forebyggende tiltak. Dersom skadehistorikken og skadepotensialet er omfattende og sannsynlig, kan vi, i særskilte tilfeller, vurdere uttak uten at det har skjedd skader. De potensielle skadene må i så fall kunne oppstå innen en viss nærhet i tid.

Tapene av hjortekalver er fra høsten 2023, slik at dette ikke kan sies å være en akutt tapssituasjon. De påståtte skadene er fra høsten 2023. Etter direktoratet sin vurdering er det ikke uten videre slik at ei gaupe på utsiden av hegnet tilsier en akutt skadesituasjon.

Direktoratet mener at vilkåret om skade etter naturmangfoldloven § 18 b) ikke er oppfylt. Da vilkåret om skade ikke er oppfylt har vi ikke vurdert nærmere vilkårene om at felling ikke skal true gaupebestandens overlevelse, og vilkåret om at det ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn felling. Vi oppfordrer til å se nærmere på om det kan være aktuelt å iverksette andre forebyggende tiltak enn felling for å sikre seg mot at gaupe kommer inn i hjortehegnet.

Miljødirektoratet avslår søknad om skadefelling av gaupe.

Klagerett

Dere kan klage på vedtaket. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN
Roviltnemnda i region 2

Postboks 325
Postboks 325

1502 MOSS
1502 MOSS

Vedlegg

1 Kunnskapsgrunnlag gaupe i Norge 2024